

Leo Stockmann:
'Boerenerven zijn mooie
groene plekken in het
weidse boerenland.'

174 plantensoorten op boerenerven

Welke dieren en planten leven op het boerenerv? Om deze onderzoeksvraag van Wierde & Dijk te beantwoorden, struinden natuurkenners dit jaar rond op meerdere boerenerven. De eerste rapportage over de flora is inmiddels gereed. Ook over wilde bijen zijn de waarnemingen binnen.

Drie keer liep plantenkenner Leo Stockmann rond op zeven boerenerven. In mei, juni en juli. Onderwijl schreef hij de soorten op: van wilde planten, verwilderde tuinplanten, struiken en bomen. Heerlijk vond hij het. "Boerenerven ademen een bijzondere sfeer. Het zijn mooie groene plekken in het weidse boerenland. Met oude bomen, stinsenplanten, grachten, ruigere plekken en vaak een boomgaard." In totaal trof hij maar liefst 174 soorten aan. Een mooi aantal, stelt hij vast.

ALGEMENE SOORTEN

De plantenlijsten per boerenerv imponeren. Op drie erven vond Stockmann rond de tachtig soorten, op één erf zelfs 86 soorten. Het gros zijn algemene soorten die van nature op het Groningse platteland thuishoren. Zevenblad, fluitenkruid, madeliefje, speenkruid, somt hij er enkele op. "Een aantal soorten, zoals grove varkenskers, witte krodde en slipbladige ooievaarsbek zijn echt typisch van de klei", vertelt hij. Zeer zeldzame planten ontdekte hij naar eigen zeggen niet. De vondst van de morgenster – een typische kleisoort – lijkt bijzonder. De plant groeide aan de rand van een erf. "De boer had ooit een stuk dijk in de buurt ingezaaid met een bloemenmengsel, waaronder ook de gele morgenster. Dat verklaart vrijwel zeker de aanwezigheid op het erf."

in een uitgebreid onderzoeksrapport. Zijn eindoordeel over de wilde flora op boerenerven? "Er komen veel soorten voor, maar geen soorten die echt boerenerv-eigen zijn. Een erf hoeft beslist niet groot te zijn om een hoog aantal soorten te bereiken."

Roodgatje op wilg

WILDE BIJEN

Flora trekt insecten aan, waaronder wilde bijen. Martijn Bakker nam als bijekenner op vijf boerenerven de wilde bijen onder de loep. Wat hij aantrof, verbaasde hem in positieve zin. "Op een bloemrijk erf van een lid van Wierde & Dijk vond ik op een ochtend zestien soorten. Dat is veel." Sommige boerenerven bleken bijenparadijzen. "Er groeide een bloemenzee, met rommelhoekjes, dood hout en bulten bladeren. Bijen komen niet vanzelf. Ze hebben voedsel, nestgelegenheid, warmte en beschutting nodig. Elke soort vereist zijn eigen voedselplanten. Zo vliegt de andoornbij op andoorn en de klokjesbij alleen op klokjesbloemen. Er bestaan ook koekoeksbijen, die weer afhankelijk zijn van specifieke soorten wilde bijen." Drie keer bezocht Bakker de erven inmiddels. In het vroege voorjaar wil hij nog een ronde doen. "Dan pak ik de voorjaarsbijen mee", verklaart hij. Naast de flora en de wilde bijen zijn ook de broedvogels en andere diergroepen op boerenerven onderzocht. De resultaten daarvan belichten we in de volgende nieuwsbrief. ■

Martijn Bakker:
'Wilde bijen hebben voedsel, nestgelegenheid,
warmte en beschutting nodig.'

UITGEBREID RAPPORT

Fraai vond hij het grasveld op één van boerenerven vol met kievitsbloemen. Ook de bostulp, waargenomen op twee erven, staat als kwetsbaar op de Rode Lijst van zeldzame plantensoorten. Een charmant geelbloeiend wild tulpje, noemt Stockmann het. Waar de bodem geroerd is, steken pioniers de kop op. "Een vijfde van de soorten blijken pionierssoorten, zoals bijvoet, kleine veldkers, perzikkruid en schijfkamille. Deze planten verschijnen vaak waar gegraven is." Zijn bevindingen bundelt hij